

אוניברסיטת תל אביב
בעקבות הלא נודע

היבטים אתיים של הוראה מרחוק: הגנה על פרטיות וזכויות יוצרים מסמך לסטודנטים לקראת סמסטר א' תשפ"א בשגרת COVID-19

עקב המציאות של שגרת COVID-19, סמסטר א' תשפ"א יועבר ברובו באופן מקוון¹. המעבר לדרך הוראה זו מייצר סוגיות חדשות בהיבטים של הגנה על פרטיות הסטודנטים וסגל ההוראה והגנה על זכויות יוצרים. אוניברסיטת תל אביב חורת על דגלה את החשיבות הערכית בשמירה על ההיבטים האתיים שהוזכרו ורואה חשיבות רבה בקיום הכללים כפי שמפורטים במסמך זה.

אוניברסיטת תל אביב קבעה כי בכל השיעורים (גם אלו שאין בהם נוכחות חובה) תהיה חובת **פתיחת מצלמות של כל משתתפי השיעור** למטרות פדגוגיות וזאת בהתאם לכללי הגנת הפרטיות וזכויות יוצרים. בקורסים בהם יש חובת נוכחות בקורס, חובה זו תצוין בסילבוס. חובת הנוכחות עשויה להיות הגעה פיזית לקמפוס (למשל, מעבדות/התנסויות) או פתיחת מצלמות בשיעור מקוון. אי פתיחת מצלמות תיחשב כהיעדרות. האוניברסיטה מאשרת גמישות באישורים לאי פתיחת מצלמות (בקורסים שבהם אין נוכחות חובה) מסיבות חריגות אישיות בהתייחס לכך שמספרם אינו גדול. סטודנטים וסטודנטיות רשאים לפנות למרצים בבקשה לפטור מפתיחת מצלמות.

על מנת לאפשר למשתתפי הקורס לצפות בשיעור לאחר קיומו, קיימת **חובת הקלטה** של כל השיעורים למעט שיעורים שבהם מוצג חומר רגיש (לדוגמה, צילומים או מידע על מטופלים). המרצה יעלה את ההקלטה לשימוש הסטודנטים לפני השיעור העוקב (במידת הצורך, המרצה רשאי לערוך את ההקלטה משיקולים פדגוגיים). הסרת ההקלטות תתאפשר רק לאחר קיום כל מועדי הבחינות (כולל מועדים מיוחדים).

בהתאם לאמור, המסמך הבא מפרט את הכללים שיש לפעול לפיהם בעת למידה מקוונת ותיאום ההנחיות בין סגל ההוראה לסטודנטים באמצעות סילבוס.

1. הגנה על הפרטיות

אוניברסיטת תל אביב רואה חשיבות בשמירה על פרטיות בסביבת המרחב הפרטי של הסטודנטים. נוסף על כך, קיימת חשיבות רבה לשמירה על פרטיות של צד שלישי ולכן חשוב להימנע מחשיפת המשתתפים בשיעור לאנשים בסביבת המרחב הפרטי שלהם. לכן, אין לחשוף מידע פרטי או מידע לגבי צד שלישי או לעשות כל פעולה הפוגעת בפרטיות. יתרה מכך, יש להקפיד לגלות רגישות תרבותית והקפדה על צנעת הפרט.

במידה ועולה חשד להפרת פרטיות, יש לפנות לממונה להגנת הפרטיות באוניברסיטה [באמצעות המייל](#). להלן המלצות וטיפים טכנולוגיים שיאפשרו לשמור על ההגנה על הפרטיות:

1.1. ארגון סביבת ההוראה

1.1.1. מומלץ לנהל את השיעור מחדר סגור ושקט ולא במרחב משותף עם אחרים.

¹ **שיעור מקוון**: שיעור שחלקו או כולו מועבר באופן סינכרוני, למשל, דרך מערכת הזום או HyFlex (חלק מהכיתה נוכח בשיעור פרונטלי והאחרים צופים בשיעור מהבית). שיעור שמועבר באופן א-סינכרוני, למשל, תכנים ב- Moodle או שיעור שמשלב בין סינכרוני לא-סינכרוני (שיעור היברדי).

1.1.2. במידה ואין אפשרות והשיעור משודר ממרחב משותף, יש לשבת כנגד קיר או להוסיף רקע וירטואלי. כמו כן, יש להשתמש באוזניות.

1.1.3. סטודנטים שאינם מעוניינים לפתוח מצלמה בסביבתם הפרטית, יוכלו ללמוד בקמפוס במרחבי למידה שהוכשרו לכך ותהיה להם אפשרות לפתוח מצלמה תוך שמירה על פרטיות מרחב הלמידה.

1.1.4. יש להיכנס לכיתה הוירטואלית במצב השתק ולפתוח את המיקרופון רק כשרוצים לדבר.

1.1.5. לידיעתכם, במקרה שבמהלך השיעור עולה חשד לפגיעה בפרטיותו של אחד מהמשתתפים (ואו צד שלישי), הסגל המלמד ינקוט פעולות למניעת הפגיעה בפרטיות ככל הניתן לרבות, השתקת המיקרופון, סגירת וידאו של המשתתף או ניתוקו מהשיעור.

1.2. שימוש בהקלטות ובחומרי השיעור

1.2.1. ככלל, יש חובת הקלטה בשיעורים. המרצים קיבלו הנחיות בנושא זה. הבהרות יינתנו על ידי המרצים בשיעור הראשון ולכן אתם מתבקשים להופיע לשיעור הראשון.

1.2.2. סגל ההוראה הונחה להקליט את השיעור ללא פני המשתתפים, למעט פני המרצה. כלומר, ההקלטה תכלול את פני המרצה, המצגת וקולות המשתתפים ללא צילום וידאו שלהם.

1.2.3. ההקלטות יעלו לאתר הקורס ב-Moodle והגישה אליהם תהיה מוגבלת לסטודנטים של הקורס.

1.2.4. ניתן לבקש מהמרצה לערוך את ההקלטה במידה ויש ספק לגבי שמירה על פרטיות.

1.2.5. ההקלטות יהיו זמינות לצפייה במהלך סמסטר אי' תשפ"א ובמהלך תקופת הבחינות (כולל מועדים מיוחדים).

1.2.6. חומרי הלמידה המוצגים הינם למטרות הלמידה בקורס בלבד והגישה אליהם תהיה מוגבלת.

1.2.7. סגל ההוראה זכאי להשתמש בצילומים ובהקלטות לצרכים אקדמיים ומחקריים במסגרת אוניברסיטת תל אביב, תוך הגנה על פרטיות המשתתפים.

1.2.8. האוניברסיטה רואה חשיבות רבה בשמירה על זכויות יוצרים ורואה בחומרה כל פגיעה בנושא, לרבות צילום, הקלטה, העתקה או הפצה של כל חומר מחומרי הקורס. הפרה שכזו עלולה להביא להעמדה לדין משמעתי.

1.2.9. בשבועיים הראשונים של כל סמסטר (תקופת השינויים ברישום לקורסים), אוניברסיטת תל אביב מאפשרת לסטודנטים להכיר קורסים בתוכניות מסוימות גם אם אינם רשומים אליהם. בסמסטר מקוון, הסטודנטים יוכלו לצפות בהקלטות של שיעורים פתוחים בהתאם להנחיות היחידה האקדמית וזאת עד תום תקופת השינויים. הסטודנטים ייכנסו דרך אתר הבית של Moodle לשרת הוידאו ויוכלו לבצע חיפוש לשיעור בו ירצו לצפות.

2. קוד התנהגותי

הלמידה המקוונת נערכת לרוב מסביבתם הפרטית של המשתתפים ועל כן מחייבת להדגיש את קוד ההתנהגות. על הסטודנטים להגיע לכל שיעור מקוון באופן אשר מכבד את כל משתתפי השיעור. בנוסף על האמור בסעיף 1, יש להקפיד על לבוש נאות, שיח מכבד והימנעות מעיסוקים שאינם ממטרות השיעור.

3. תיאום ההנחיות בין סגל ההוראה לסטודנטים

הכללים לסמסטר מקוון דורשים תיאום ציפיות בין סגל ההוראה לסטודנטים. תיאום ההנחיות ייערך באמצעים הבאים:

3.1 סילבוס הקורס. נוסף על ההנחיות הקבועות לגבי פרסום סילבוס הקורס, הסילבוס המקוון צריך

לכלול את המידע הבא:

3.1.1. חובת נוכחות.

3.1.2. הגדרת אופן הפנייה למרצה (אימייל, פורום קורס ב-Moodle, שעות קבלה).

3.1.3. הצגת אופן הלימוד בקורס (סינכרוני/א-סינכרוני/היברידי/Hyflex).

3.1.4. הגדרת אופן הערכה. במידה ומפורסם שהערכת הקורס המסכמת תהיה בחינה, הבחינה תיערך בקמפוס או באופן מקוון בהתאם להנחיות שיהיו תקפות באותו מועד.

3.1.5. הגדרת מטלות הערכה לאורך הקורס.

3.2 חתימה על טופס הצהרה להסדרת התנאים המבטיחים איזון נאות בין צרכי ההוראה לבין הזכות

לפרטיות, צילום והקלטת השיעור, זכויות יוצרים וקוד התנהגות. יש לחתום על טופס זה במערכת ה-Moodle, גם אם הקורס לא מתנהל בסביבת למידה זו. להלן ניסוח של הטופס באתר ה-Moodle:

טופס הצהרה

למען שמירת פרטיותם של משתתפי השיעור והגנה על זכויות היוצרים של סגל ההוראה של הקורס:

1. אני מתחייב/ת לכבד את זכותם לפרטיות של המשתתפים בשיעור ולהימנע מפגיעה בפרטיותם ובפרטיותו של צד שלישי.
2. אני מסכים/מה לצילום והקלטה של שיעורי הקורס בהם אקח חלק. ידוע לי כי ההקלטות יפורסמו באתר הקורס וישמשו את משתתפי הקורס לצרכי למידה בלבד, וכן את סגל ההוראה לצרכים אקדמיים ומחקריים.
3. אני מתחייב/ת לא לצלם, להעתיק, להקליט או להפיץ כל חומר מחומרי הקורס. ידוע לי שהפרה של הוראות אלו עלולה להביא להעמדה לדין משמעתי.
4. אני מתחייב/ת להשתתף בכל השיעורים בהם המצלמה שלי פתוחה באופן אשר מכבד את כל משתתפי השיעור. לדוגמה, אקפיד על לבוש נאות ושיח מכבד.